2011-18-RE

CAUSA 2011-18-RE

Número de registre 229-2011. Recurs d'empara

AUTE DEL 4 DE JULIOL DEL 2011

BOPA núm. 44, del 13 de juliol del 2011

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 d'abril del 2011, per la representació processal de la Sra. M. José Cerqueira Batista, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute de l'11 d'abril del 2011, dictat per la Secció Civil de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa, a un procés degut i a un tribunal independent i imparcial, reconeguts als articles 10.1 i 10.2 de la Constitució i, atès que demana al Tribunal Constitucional que en el seu dia dicti una sentència que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que anul·li la providència sense data de la Secció Civil de la Batllia i per extensió l'aute de l'11 d'abril del 2011 esmentat i que "es reconegui el dret de la recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte del present recurs tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es va produir aquestes vulneracions";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 27 de maig del 2011;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

En el marc d'una demanda per acomiadament injustificat contra la societat Centre Esportiu d'Anyós, SA, la representació de la demandant, la Sra. M. José Cerqueira Batista va formular un escrit de proposició de proves, mitjançant les quals aquesta part hagués pogut demostrar el caràcter injustificat de l'acomiadament i els seus motius reals.

Segon

Mitjançant una providència, sense data, de la Secció Civil de la Batllia es va acordar declarar innecessària la pràctica de les proves: II testifical en la persona de la Sra. Encarnación Molina Bautista i VI, VIII, IX i X: documentals públiques, sol·licitades per la demandant.

Tercer

D'acord amb l'article 18.2 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, la representació processal de la Sra. M. José Cerqueira Batista va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que la negativa de la pràctica de les proves sol·licitades impossibilitava sotmetre a contradicció aquestes proves i això comportava la impossibilitat de demostrar els fets continguts en la demanda. Per tant, la providència esmentada vulnerava el dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a la defensa i a un procés degut.

Quart

L'11 d'abril del 2011, la Secció Civil de la Batllia va dictar un aute en què desestima l'incident de nul·litat d'actuacions per dos motius essencials: en primer lloc, perquè la decisió de no realitzar proves pel tribunal d'instància només és susceptible de protesta, per tal que si el ponent de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia ho considera aquestes proves puguin ser practicades en segona instància; i, en segon lloc, perquè les proves desestimades no guarden cap mena de relació amb el tema decidendi d'aquest litigi.

Cinquè

El 27 d'abril del 2011, la representació processal de la Sra. M. José Cerqueira Batista va presentar un recurs d'empara contra l'aute de l'11 d'abril del 2011, dictat per la Secció Civil de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa, a un procés degut i a un tribunal independent i imparcial, reconeguts als articles 10.1 i 10.2 de la Constitució.

Aquesta part al·lega que la situació de la recurrent va ser causa d'una sèrie de pressions injustificades amb l'objectiu de substituir-la per una altra persona prèviament contractada a un salari més baix. La pràctica de les proves sol·licitades eren procedents i útils per acreditar aquests fets. Considera que el jutjador podria ponderar millor els arguments de la demandant amb la pràctica de les proves sol·licitades, és per aquest motiu, que al·lega la vulneració del dret esmentat.

Afegeix, que durant el període de proves la recurrent no ha estat degudament citada en el moment de declarar els testimonis, cosa que constitueix un obstacle de procedibilitat i una vulneració del dret a la defensa, ja que no ha pogut preguntar a aquests testimonis.

Per aquests fets, manifesta que té dubtes en relació amb la imparcialitat del batlle ponent d'aquesta causa i "pot tenir algun tipus de condicionament personal amb els propietaris de la mercantil". A més considera que la durada de sis anys del mandat de la funció de jutge comporta que eventualment hagi pogut rebre pressions exteriors per tal que la demanda de la recurrent no prosperi.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que en el seu dia dicti una sentència que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que anul·li la providència sense data de la Secció Civil de la Batllia i per extensió l'aute de l'11 d'abril del 2011 esmentat i que "es reconegui el dret de la recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema

objecte del present recurs tot acordant-se la.”

Sisè

El 27 de maig del 2011, el Ministeri Fiscal va presentar un informe davant el Tribunal Constitucional en què demana la inadmissió a tràmit d’aquest recurs d’empara pel fet que, d’acord amb l’article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, no s’ha esgotat la via jurisdiccional prèvia i no ha fet ús de tots els remeis i recursos que la legislació estableix en favor de la defensa del dret eventualment vulnerat.

El procediment laboral es troba actualment en fase de conclusions, per consegüent, la recurrent pot obtenir satisfacció en primera instància o fins i tot en segona.

El Ministeri Fiscal afegeix que l’escrit de recurs d’empara introdueix una sèrie de consideracions arbitràries que no poden trobar el seu emparament en l’exercici legítim del dret a la defensa i que no havien estat esmentades en l’escrit d’incident de nul·litat d’actuacions. Considera que es fa necessari recalcar que aquestes manifestacions poden comportar responsabilitats, ja sigui en l’àmbit civil, ja sigui en l’àmbit penal. Qualsevol pretensió d’imparcialitat dels tribunals ha de ser l’objecte de denúncia per mitjà dels procediments de recusació establerts a l’article 73 de la Llei qualificada de la Justícia.

Fonaments jurídics

Primer

Per tal de recolzar el recurs d’empara, la recurrent al·lega essencialment, que la denegació pel Tribunal de Batlles de practicar les proves sol·licitades impossibilitava de demostrar els fets continguts en la demanda i que, per consegüent, atesa aquesta denegació, les decisions del jutge de primera instància vulnerarien el seu dret constitucional a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a la defensa i a un procés degut.

També al·lega que durant el període de proves no hauria estat degudament citada en el moment de declarar els testimonis, cosa que implicaria un obstacle de procedibilitat i una vulneració del dret a la defensa.

Per acabar, posa en dubte la imparcialitat del batlle ponent, el qual, segons el seu parer, hauria pogut “tenir algun tipus de condicionament personal amb els propietaris de la mercantil” i afegeix que “un termini de 6 anys del mandat comporta que eventualment hagi pogut rebre qualsevol tipus de pressions exteriors per tal que la demanda de la nostra representada no prosperi.”

Segon

Pel que fa al recurs d’empara, que implica, d’acord amb les disposicions de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, que no es pugui interposar cap més recurs ni existeixi cap mitjà més en defensa del dret constitucional vulnerat, convé, primerament, destacar que aquesta causa es troba encara en fase de conclusions i que per tant, el jutge competent encara no s’ha pronunciat en el fons, de manera que res permet prejutjat la seva decisió i considerar a priori que hagi de ser necessàriament desfavorable a la recurrent.

En qualsevol cas, si per les necessitats del raonament suposéssim que en el moment oportú, aquesta decisió no li donés satisfacció, podria interposar un recurs d’apel·lació davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Per consegüent, cal constatar que en aquesta fase de la causa, la recurrent pot encara fer valer els seus drets i, si s’escau, interposar recursos contra la decisió de primera instància.

Tercer

Dit això, tractant-se de manera més concreta de la denegació per part del batlle ponent de practicar les proves sol·licitades, convé considerar, com ho precisa la motivació de l’aute de l’11 d’abril del 2011 que “la decisió de no realitzar determinades proves pel Tribunal d’instància sols és susceptible de protest en arres a que, cas que el ponent de la sala civil del tribunal superior ho consideri, les mateixes puguin ser practicades en 2ª instancia.”

En aquestes condicions, només depenia de la recurrent invocar novament davant la jurisdicció d’apel·lació les proves inicialment denegades pel primer jutge. Per tant, no pot pretendre de manera vàlida que, després de la providència del 21 de març del 2011, que denegava aquestes proves, es trobava en indefensió i en la impossibilitat d’interposar un recurs.

Quart

Per tot el que s'acaba d'exposar, aquest recurs no compleix les exigències de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

D'acord amb l'article 94 d'aquesta Llei "Si es produeix vulneració d'algun dels drets recollits en l'article 10 de la Constitució en el decurs o amb motiu d'un procediment judicial o prejudicial, el subjecte afectat ha d'al·legar aquesta lesió en defensa del seu dret davant l'òrgan judicial ordinari pels mitjans i recursos que la legislació estableixi."

Seguidament disposa, "Una vegada no es pugui interposar cap més recurs ni existeixi cap mitjà més en defensa del dret constitucional vulnerat, la persona a qui hagi estat vulnerat el dret constitucional a la jurisdicció pot interposar recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional."

En aquesta causa, com que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia encara no s'ha pronunciat en relació amb les proves que la recurrent estima útils per demostrar els fets que invoca en la seva demanda, s'ha d'inadmetre a tràmit aquest recurs, perquè no s'ha esgotat, d'acord amb l'article 94.2 esmentat, les vies prèvies de recurs.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2011-18-RE interposat per la representació processal de la Sra. M. José Cerqueira Batista, contra l'aute de l'11 d'abril del 2011, dictat per la Secció Civil de la Batllia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 4 de juliol del 2011.

Pierre Subra de Bieusses
President

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Vicepresident

Didier Maus
Magistrat

Carles Viver Pi-Sunyer
Magistrat